

«Tot sembla el cos mateix de l'aire», diu el poema que precedeix la peça conclusiva d'aquest llibre de triple autoria, i sembla el resum d'una poètica comparativa. És fàcil cercar-ne la correspondència amb la frase que Marshall Berman reprèn de Marx («*all that is solid melts into air*») amb l'intent de proposar una concepció holística de la vida moderna. Però el vers extret d'*Els llops* assenyala, més aviat, el resultat d'una experiència poètica fonamentada en una fusió de veus que intenten precipitar-se, químicament, o entrellaçar-se, filosòficament, per passar el llindar de la indistinció pànica. «Ni tu, ni jo / nosaltres» és la proclama que ressalta a la composició final, i que continua amb una parella de verbs, «existim / i dissimulem», units per una conjunció que, de fet, suplantia un *ergo* cartesiana. Si tomem a llegir a rebours tot el llibre, ens adonarem que en aquestes formulacions rau el procés de construcció d'un «tu» predestinat al fracàs, atès que ja ha perdut la consistència de subjecte: «T'agafes a l'ofec que et xucla, / però ara ja no ets tu». No es tracta, llavors, del plantejament d'un diàleg *in absentia* (com Montale a Xènia, quan pretén comunicar amb la muller morta), sinó d'una declaració de fe incondicional en el llenguatge. Ara bé, només un treball de miniaturistes de l'expressió podria dotar de configuració i sentit un experiment literari que pretén heurarse amb les dificultats combinatòries i, alhora, oferir un resultat que no es limiti al lluirament de les habilitats estilístiques dels seus participants.

A la lluna plena

E. Plantada, L. Noguera, J. Duran
Els llops
Barcelona, La Garúa, 2009
70 pàgs.

El volum s'organitza en quatre seccions; cada secció està marcada per un poema anomenat «Udol» (I, II, III i IV), els versos del qual s'estenen en ordenada progressió, com a epígrafs, a la part superior de la pàgina. Una composició central respon a cada epígraf tot recuperant-ne un mot en el darrer vers. Gairebé a peu de pàgina, un epígrafa assumeix la funció d'eco o de tancament apotegmàtic, i de tant en tant adquireix un to profètic. En acabar la secció, els *disjecta membra* dels epígrafs es recomponen for malment en l'«Udol» final, i un altre poema l'acompanya a tall de coda musical. Cada poeta se centra en una d'aquestes tipologies textuais —amb la qual cosa el mecanisme salvaguarda, en teoria, la possibilitat de remuntar positivament a la mà de l'escriptura—, però mai no se'n diu a quin autor pertanyen els textos. D'altra banda, els poemes entren en una xarxa infinita de comunicació, i

disseminen, al llarg del volum, una orgia d'isotopies que converteixen el llibre en un mapa neuròtic. I aquí cal introduir dues puntualitzacions. La primera és que faig servir el terme isotopia per designar una sèrie de recurrències formals i semàntiques que generen un joc de remissions recíproques (som en un esglaó més significatiu que unes repeticions fonètiques, som davant d'una coherència major que la barreja d'uns *Leitmotiven* que passegen per l'obra). La segona és que el mateix llibre confessa la presència d'una estratègia cartogràfica; així, doncs, el poema 16 parla de «geografia del buit», mentre que l'epígrafa que li fa de resposta apel·la a una «toponímia buida».

La cohesió entre les parts produeix uns camps gravitacionals que atrauen tot el material circumstant. El resultat poètic és la implosió d'aquestes tensions: més ençà, hi ha el risc de la *débâcle* tautològica —tal com ho manifesta una certa insistència metalingüística, ja que, quan tot es torna llenguatge, la recerca d'un suport ideològic esdevé impossible. Més enllà, hi ha la capacitat extraordinària de fagocitar tota una tradició sense que el pes de les influències es converteixi en una prova d'habilitats enigmàtiques.

Els llops no és senzillament una obra ambiciosa i reeixida; no és tan sols el tripudi d'uns poetes que triomfen des del llenguatge. És alguna cosa més: és la invocació al lector de poesia perquè ocupi una funció activa i és l'esforç titànic per seduir-lo amb la intel·ligència.

Francesco Ardolino

L'AVENÇ, La teva revista, els teus llibres

www.lavenc.cat